

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
РАДА МОЛОДИХ УЧЕНИХ при МОН УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ
імені Г.С. СКОВОРОДИ
РАДА МОЛОДИХ УЧЕНИХ ХНПУ
імені Г. С. СКОВОРОДИ

НАУКА ТА ОСВІТА В ДОСЛІДЖЕННЯХ МОЛОДИХ УЧЕНИХ

Матеріали

II Всеукраїнської науково-практичної
конференції для студентів, аспірантів, докторантів,
молодих учених

13 травня 2021 року

Харків 2021

Головний редактор:

Бойчук Ю. Д. – доктор педагогічних наук, професор, член-кореспондент НАПН України, ректор Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди

Редакційна колегія:

Бережна С. В. – доктор філософських наук, професор, проректор з наукової, інноваційної та міжнародної діяльності Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди;

Башкір О. І. – доктор педагогічних наук, доцент, професор кафедри педагогіки, голова ради молодих учених Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди;

Боярська-Хоменко А. В. – доктор педагогічних наук, доцент, завідувач кафедри освітології та інноваційної педагогіки, заступник голови ради молодих учених Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди;

Жерновникова О. А. – доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри математики, член ради молодих учених Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди;

Коробкіна О. Г. – директор наукової бібліотеки Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди;

Божко О. О. – здобувач третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти, член ради молодих учених Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди;

Макітренко К. О. – здобувач першого рівня вищої освіти факультету іноземної філології, голова студентського наукового товариства Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди.

*Затверджено редакційно-видавничою радою
Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди
(протокол № 5 від 11 травня 2021 року)*

Наука та освіта в дослідженнях молодих учених [Електронне видання] : матеріали Всеукр. наук.-практ. конф. для студ., аспірантів, докторантів, молод. учених, Харків, 13 трав. 2021 р. / Харків. нац. пед. ун-т ім. Г. С. Сковороди ; [редкол.: Ю. Д. Бойчук (голов. ред) та ін.]. – Харків, 2021. – 177 с.

У збірнику відображено тези Всеукраїнської науково-практичної конференції для студентів, аспірантів, докторантів, молодих учених «Наука та освіта в дослідженнях молодих учених», що проходила на базі Харківського національного педагогічного університету імені Г.С. Сковороди з нагоди Дня науки. Він містить результати теоретичних та емпіричних досліджень молодих учених України в умовах сучасних викликів.

Матеріали стануть у нагоді науковцям, докторантам, аспірантам, викладачам, магістрам і студентам закладів вищої освіти, практичним працівникам у галузі освіти.

обидели» тощо), з якою вони разом написали книгу-посібник для батьків «Між нами». Учень Левіна є сучасний харківський дитячий письменник Віктор Хмельницький (автор дитячих віршів та міні-казок «Осінь історія», «Вірш про бобра» тощо).

Спираючись на досвід, отриманий під час проходження педагогічної практики, можемо зазначити, що використання в розповідях про письменників різноманітних зв'язків між ними допомагають покращити читацьку обізнаність учнів.

АНАЛІЗ ВЛАСНОГО ДИТЯЧОГО ЧИТАЦЬКОГО ДОСВІДУ СТУДЕНТІВ РІЗНИХ КУРСІВ

Ю.П. Кривуля

здобувач першого рівня вищої освіти

Харківський національний педагогічний університет імені Г. С. Сковороди
м. Харків

Література і художня, і наукова грає значну роль у нашому житті. У книгах зберігаються знання, які накопичуються, передаються, збільшуються з покоління в покоління. Особливе значення має література саме в дитячому віці, коли дитина тільки починає пізнавати себе й світ.

Кожна людина може оцінити свій читацький досвід. У спогадах про дитинство людей різного віку ступінь важливості дитячої літератури може бути різною. Іноді прочитаний у дитинстві твір здається більш значущим вже після повторного читання в дорослому віці.

Перспективним вважаємо дослідження дитячого читацького досвіду дорослих, зокрема студентів факультету початкового навчання різних курсів, у динаміці. У такому оцінюванні можуть надавати акценти різні параметри читацьких рис студентів різних курсів: ідентичність, цінності, соціолект, форми інтеракції тощо. З огляду потреби аналізу читацького досвіду, отриманого дорослою людиною в дитинстві, на нашу думку, доречно до характеристик груп читачів запропонувати до використання у полі дослідження такий конструкт, як соціофольклор, якому за аналогією з визначеннями соціолекту та фольклору надамо таку дефініцію: культурні особливості народної творчості у певних стратах суспільства або субкультурах. Прояви соціофольклору можна досліджувати в динаміці, зокрема перевіряти чи змінюється він під впливом навчання на спеціальностях, які формують професійні компетенції, що безпосередньо пов'язані зі знаннями в зазначеному напрямку. У ході дослідження було висунуто гіпотезу, що різниця в соціофольклорах різних груп контингентів абітурієнтів може зникати в процесі формування фахівців. Потреба перевірки такої гіпотези актуальна для здобувачів вищої освіти за спеціальністю «Початкова освіта», опанування компетентностей якої прямо пов'язано з формуванням саме такої професійної культури. Вочевидь, що розмаїття субкультур і набуття загальної професійної культури входить у деяке протиріччя, тоді як зміна культурних характеристик має проявитися в

вираженості спостережуваних розбіжностей ідентичності, цінностей, соціолекту, інтеракцій та й соціофольклору зокрема. Урахування соціофольклору і соціолекту в дослідженнях формування читацьких компетентностей мають значні перспективи.

У лабораторії методичного забезпечення безперервної освіти «школа-ВНЗ» та науково-консультативному центру читання та дитячої книги ХНПУ імені Г.С. Сковороди більше 20 років досліджують літературний розвиток дошкільників, молодших школярів, студентів – майбутніх вихователів ДНЗ, майбутніх учителів початкових класів. Уже накопичено дані щодо розмаїття літературних уподобань різних категорій читачів у галузі дитячої літератури. Дослідження відмінностей у проявах соціофольклору може спиратися на ці дані, а результати можуть свідчити про правдоподібність тези про формування професійної єдиної культури та нівелювання культурних особливостей студентів, набутих до надходження на обрану спеціальність.

Нещодавно науково-консультативний центр дитячого читання та книги ХНПУ імені Г.С. Сковороди у межах пілотного проекту провів опитування студентів другого та четвертого курсів факультету початкового навчання щодо улюблених у дитинстві творів, які можна порекомендувати сучасним учням початкових класів. Було опитано 71 респондент: 53 другого курсу і 18 четвертого. Отримано 174 відповіді. Перелік творів нараховує 112 пунктів.

Аналіз отриманих результатів дозволив зробити певні висновки. Найчастіше темою улюблених творів була «про пригоди» (68,97% від загальної суми отриманих відповідей), «про дітей» (54%), «про чарівність» (45,4%).

Незважаючи на незначну різницю у віці, відповіді студентів другого та четвертого курсів не збігалися. Звичайно, частина рекомендацій була подібною, що дозволяє говорити про стале коло дитячого читання, наявне в культурному середовищі сучасної України (В. Катаєв «Квітка-семибарвиця», Д. Мамін-Сибіряк «Сіра Шийка», В. Одоєвський «Містечко в табакерці»).

Серед рекомендацій четвертокурсників, на відміну від другого курсу, були такі твори: В. Драгунський «Англієць Павло», «Курячий бульйон», народна казка «Морозко», «По щучому велінню», Х. К. Андерсен «Гидке каченя», казки Пушкіна, В. Одоєвський «Городок в табакерці», Л. Пантелєєв «Чесне слово», В. Сухомлинський «Добре слово» тощо.

Розбіжності з відповідями студентів другого курсу пояснюється, перш за все, тим, що другокурсники поки що не слухали курс дитячої літератури і ще не мають професійно орієнтованої читацької компетентності в цьому аспекті. Серед відповідей студентів другого курсу найпопулярнішими відповідями були А. Лінгренд «Пеппі Довгапанчоха» (3,8% від загальної суми голосів студентів другого курсу), Х. К. Андерсен «Снігова королева» (4,5%), М. Носов «Пригоди Незнайки і його друзів» (3,8%), «12 місяців» (4,5%), О. Волков «Чарівник смарагдового міста» (3%), Х. К. Андерсен «Дюймовочка» (3%), В. Катаєв «Квітка-семибарвиця» (3%). Усі інші твори, які були перераховані в відповідях студентів, набрали по 2,4% відповідно, оскільки не повторювалися.

Серед відповідей другого курсу наявні лише кілька модальних рекомендацій, на відміну від четвертого курсу, де повторилася лише одна

книга-порада. Зменшення однаковості в множині рекомендованих літературних творів свідчить про диференціацію кваліфікації фахівців у галузі початкової освіти, а не про нівелювання індивідуальних культурних особливостей. Гіпотеза підтвердилася та різниця в соціофольклорах різних груп може зникати в процесі формування спеціалістів, але це сталося не завдяки тому, що студенти позабули всі прочитані в дитинстві твори, а завдяки тому, що сталося збагачення уявлень про джерело дитячої літератури.

ФОРМУВАННЯ КУЛЬТУРИ ЗДОРОВ'Я ДОШКІЛЬНИКА В УМОВАХ ПАРТНЕРСТВА З РОДИНОЮ

В.В. Лаврухіна

здобувач першого рівня вищої освіти

Харківський національний педагогічний університет імені Г. С. Сковороди
м. Харків

Основою формування сучасної особистості є її повноцінний і правильний фізичний розвиток і здоров'я. Дошкільне дитинство є провідним періодом у закладанні підґрунтя фізичного та психічного здоров'я. Надзвичайно суттєво в даний період закласти у дошкільників основу знань і практичних навичок про здоровий спосіб життя, усвідомлення необхідності в регулярних заняттях фізичною культурою і спортом [1, с. 62]. Зустрічаються випадки, коли вдома дитина отримує одні настанови, зразки поведінки, а в закладі дошкільної освіти – інші. Батьки бажають бачити дітей здоровими, вихованими, всебічно розвиненими. Але, на превеликий жаль, не всі знають, як це зробити [4, с.5].

Дослідженнями проблеми стану здоров'я, фізичного розвитку і фізичної підготовленості дошкільників займалися багато вчених, зокрема: С. Громова, Л. Журова, А. Зайцев, Е. Кочурова, М. Кузнецова. Низка вчених займається публікацією методичних рекомендацій для працівників ЗДО в організації і проведенні роботи з батьками, зокрема О.П. Воловіч, О.В. Гузова, Т.А. Даніліна.

Фізична культура – складова частка загальної культури, сукупність матеріальних і духовних цінностей суспільства, які створюються та застосовуються ним на шляху досягнення фізичної довершеності людини.

Формування фізичної культури – це, передусім, піклування про здоров'я і захист життя як найвищої цінності, а потім, система роботи, що забезпечує злагоду фізичного розвитку і духовного життя, багатогранної діяльності людини [3, с.5, 41].

Недостатність у батьків теоретичної інформації про фізичну культуру, навчальних знань про користь заняття фізичними вправами відмічається як одна з головних причин фізкультурної безграмотності. За для того, щоб привчити дошкільників до цінностей фізичної культури, в першу чергу, необхідно покращити рівень фізкультурної освіченості батьків, шляхом партнерства з ними [2, с. 235]. Партнерство – це свідомо домовленість про

Кривуля Ю.П.	
АНАЛІЗ ВЛАСНОГО ДИТЯЧОГО ЧИТАЦЬКОГО ДОСВІДУ СТУДЕНТІВ РІЗНИХ КУРСІВ.....	81
Лаврухіна В.В.	
ФОРМУВАННЯ КУЛЬТУРИ ЗДОРОВ'Я ДОШКІЛЬНИКА В УМОВАХ ПАРТНЕРСТВА З РОДИНОЮ	83
Матвійчук Ю. Ю.	
РОЛЬ УЧИТЕЛЯ ВІДПОВІДНО СИНЕРГЕТИЧНОЇ ПАРАДИГМИ STEM-НАВЧАННЯ	85
Мельник А. О.	
ЕКОЛОГО-БІОЕТИЧНЕ ВИХОВАННЯ УЧНІВ З ВИКОРИСТАННЯМ НЕСТАНДАРТНИХ ФОРМ НАВЧАННЯ	87
Mykhailyuk N.V.	
FORMATION OF PROFESSIONAL CULTURE OF FUTURE BANKING SPECIALISTS	89
Мусієнко А.В., Цимбалюк Ж.О.	
СВІТОВІ ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ БАСКЕТБОЛУ 3Х3 В СВІТІ 91 В СУЧАСНИХ УМОВАХ МІЖНАРОДНОГО СПОРТИВНОГО РУХУ <i>А.В. Мусієнко</i>	91
Лі Цяньє	
ПРОБЛЕМА ФОРМУВАННЯ МЕДІАГРАМОТНОСТІ СТУДЕНТІВ КОЛЕДЖІВ В КНР.....	93
Олефіренко О.В., Дудка О. В.	
ПРОБЛЕМИ СТВОРЕННЯ ПРОГРАМИ ГУРТКА ЛІТЕРАТУРНО-ТЕАТРАЛЬНОГО СПРЯМУВАННЯ ДЛЯ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ.....	95
Сінчук Ю.В.	
ФОРМУВАННЯ УЯВЛЕНЬ ПРО ПИСЬМЕННИКІВ У ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ	97
Скидан Я.А.	
ПОМИЛКИ В МОВІ РЕКЛАМНИХ ТЕКСТІВ	99
Таран А. В.	
ФОНЕТИЧНІ ТРУДНОЩІ ОВОЛОДІННЯ МАЙБУТНІМИ ВЧИТЕЛЯМИ АНГЛІЙСЬКОЮ ВИМОВОЮ	101
Трухан Г.В.	
МЕТОДИ ДОСЛІДЖЕННЯ ПРОБЛЕМИ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ВЧИТЕЛІВ НОРВЕГІЇ ДО РОБОТИ З СІМ'ЄЮ.....	103
Харченко О.О., Шан Лі	
ПІДГОТОВКА МАЙБУТНЬОГО ВЧИТЕЛЯ МУЗИКИ ДО ВИБОРУ МЕТОДІВ НАВЧАННЯ В УМОВАХ МАГІСТРАТУРИ.....	105
Чухно О. А., Латишева А. В.	